

Юрій Голуб

студент,

Західноукраїнський національний університет

ЗЕМЕЛЬНИЙ КАДАСТР - ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯМ

Зміна характеру відносин власності на землю при переході від планової економіки до ринкової не могло залишити поза увагою суті і порядку ведення такого важливого інструменту управління землекористування як земельний кадастр [1].

Розуміння кадастру в плановій системі як форми народногосподарського обліку, що впливає з безкоштовності природокористування, призвело до того, що кадастри лісових, водних, мінерально-сировинних ресурсів звелися до простого набору відомостей по кількісному і якісному стані цих ресурсів. Нормально, з точки зору структури було розгорнуто тільки земельний кадастр. Але і він відображав, природно, економічні відносини планової системи.

Перехід до ринку зробив завдання створення адекватного земельного кадастру вельми актуальною задачею. Це пов'язано з тим, що приватизація в сфері природокористування, введення плати за землю, а також введення ряду інших нововведень істотно ускладнюються при відсутності необхідної і достатньої кадастрової інформації. В сучасних умовах земельний кадастр повинен відображати властиві ринку форми власності. До того ж, дана проблема набуває особливого характеру в силу того, що земля є не тільки природним ресурсом, а об'єктом нерухомості. Земля є основним засобом виробництва в сільському господарстві, базисом розміщення різних народногосподарських об'єктів і з нею так чи інакше пов'язані всі інші види природних ресурсів [2].

Державний земельний кадастр являє собою систему відомостей про природний і господарський стан земель, місцезнаходження, цільове використання, розміри і межі земельних ділянок, їх якісну характеристику, про облік землекористування та кадастрову вартість земельних ділянок, інших необхідних відомостей. У державний земельний кадастр також включається інформація про суб'єктів прав на земельні ділянки.

Складовою частиною земельного кадастру є меліоративний кадастр зрошуваних земель, що представляє собою систему відомостей про стан зрошуваних земельних ділянок, оцінку їх якісних характеристик по природним та ірригаційно-господарським умовам, про облік їх використання [3].

Організація ведення земельного кадастру здійснюється центральним уповноваженим органом. Державний земельний кадастр є складовою частиною державної системи кадастрів і ведеться за єдиною системою на всій території України.

Державний земельний кадастр ведеться спеціалізованими державними підприємствами, по відношенню до яких центральний уповноважений орган є органом державного управління.

Відомості державного земельного кадастру є державним інформаційним ресурсом.

Дані державного земельного кадастру є основою при плануванні використання та охоронні земель, при проведенні землеустрою, оцінці господарської діяльності та здійсненні інших заходів, пов'язаних з використанням і охороною земель, а також для формування єдиного державного реєстру земель, ведення правового та інших кадастрів, визначення розміру платежів за землю, обліку вартості земельних ділянок у складі нерухомого майна і вартості землі у складі природних ресурсів.

Одиницею обліку та зберігання даних державного земельного кадастру є земельні ділянки, виділені в замкнених межах, який закріплюється в установленому порядку за суб'єктами земельних правовідносин [3].

Державному кадастровому обліку підлягають земельні ділянки, розташовані на території, незалежно від форми власності на землю, цільового призначення і дозволеного характеру використання земельних ділянок.

Державний земельний кадастр включає наступні види робіт:

1. формування кадастрової справи земельної ділянки;
2. облік кількості та якості земель;
3. державну кадастрову оцінку земель і бонітування ґрунтів;
4. накопичення, обробку та ведення банку даних про земельні ділянки і їх суб'єктах, а також іншої земельно-кадастрової інформації на паперових носіях та в електронному вигляді;
5. ведення автоматизованої інформаційної системи державного земельного кадастру;
6. виготовлення і ведення земельно-кадастрових карт, в тому числі цифрових;
7. ведення земельно-кадастрової книги і єдиного державного реєстру земель;
8. виготовлення ідентифікаційних документів на земельну ділянку;
9. присвоєння кадастрових номерів земельним ділянкам;
10. виготовлення паспортів земельних ділянок.

Державний земельний кадастр ведеться на паперових носіях і може вестися з використанням електронних систем збору, обробки та зберігання інформації [3].

Порядок ведення державного земельного кадастру встановлюється законодавством України.

Список використаних джерел

1. Брошак І. С., Гевко Р. Б., Никеруй С. С. Моніторинг, шляхи покращення родючості та екологічної безпеки ґрунтів Тернопільської області. Монографія. Тернопіль: «Економічна думка», 2013 -160с.
2. Вітровий А. О. Моніторинг земель із застосуванням сучасних технологій ДЗЗ та ГІС // Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення: Матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції [Херсон, 11-12 червня 2020 року]. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020. – С. 54-57.

3. Гавриш Н. С. Використання, відтворення та охорона ґрунтів в Україні: теоретико-правові аспекти: монографія. Одеса: Юрид. л-ра, 2016. 398 с.

4. Волошин Р.В., Заставнюк Л.І. Теоретико-економічні аспекти раціонального використання сільськогосподарських земель в умовах реформування системи земельних відносин. Інноваційна економіка. Тернопіль, ТІ АПВ УААН. 2010. № 4 (18). С. 17-20.

Юлія Грицишин

студентка,

Західноукраїнський національний університет

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЕМЕЛЬНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Земельний фонд України поділяють на землі сільськогосподарського призначення, землі населених пунктів, землі природоохоронного, оздоровчого, історико-культурного та рекреаційного призначення, землі лісгосподарського призначення, землі водного фонду, землі промисловості, транспорту, зв'язку й енергетики, оборони та іншого призначення, землі церковні.

Протягом двадцяти років відбулося багато змін стосовно земельного фонду України. Не змінив залишилося основна частина земельного фонду це землі сільськогосподарського призначення, тому що вони займають більшу частину земель України.

Землями сільськогосподарського призначення визнаються землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури, у тому числі інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції, або призначені для цих цілей.

До земель сільськогосподарського призначення належать:

а) сільськогосподарські угіддя (рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги);

б) несільськогосподарські угіддя (господарські шляхи і прогони, полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, крім тих, що віднесені до земель інших категорій, землі під господарськими будівлями і дворами, землі під інфраструктурою оптових ринків сільськогосподарської продукції, землі тимчасової консервації тощо).

Землі сільськогосподарського призначення передаються у власність та надаються у користування:

а) громадянам - для ведення особистого селянського господарства, садівництва, городництва, сінокосіння та випасання худоби, ведення товарного сільськогосподарського виробництва, фермерського господарства;

б) сільськогосподарським підприємствам - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва;

в) сільськогосподарським науково-дослідним установам та навчальним закладам, сільським професійно-технічним училищам та загальноосвітнім